

Talouden kasvun tulevaisuudet -rahoitushankkeet

Rahoitushaun lähtökohdat

Talouden tulevaisuuksissa on vaihtoehtoja, mutta uskomuksemme vaikuttavat siihen, mitä pidämme mahdollisena. Erityisesti talouden kasvuun liittyvä julkinen keskustelu kaipaa moninäkökulmaisuuutta, rohkeutta ja ilmiön ennakkoluulotonta tarkastelua.

Suomen on tärkeää löytää uusia ja luovia tapoja ajatella talouden ja sen kasvun tulevaisuutta, jotta voimme selvitä yhteiskunnallista kriiseistä ja haasteista.

Näistä lähtökohdista toteutimme keväällä 2025 rahoitushaun selvityksille, joissa pohditaan talouden kasvun tulevaisuutta uusista ja yllättävistäkin näkökulmista.

Hakuun saatiin yhteensä 88 hakemusta, joista Sitra valitsi rahoitettavaksi kuusi hanketta. Hankkeet on lyhyesti kuvattu tässä dokumentissa.

Rahoitettavat hankkeet valmistuvat 31.12.2025 mennessä.

Rahoitettavat hankkeet

Suomen talouden kasvun tulevaisuus uuden ajan sotataloudessa (Capful Oy)

Mitä jos Suomi joutuisi pitkäksi aikaa sotatalouteen?

Ohjelmoitava kasvu (ECSA Labs Oy)

Mitä jos talouden digitalisaation mahdollisuudet avautuvat vasta, kun ymmärrämme talouden uudella tavalla?

Kahdeksan miljoonaa suomalaista vuonna 2050? (MDI Public, FCG Oy)

Mitä jos Suomessa olisi kahdeksan miljoonaa suomalaista vuonna 2050?

800 vuotta kaupungissa (Turun kaupunki)

Mitä jos kaupungin kasvun määritelmä muutetaan?

Nuorten tulevaisuustarinat talouskeskustelua rikastamassa (Turun yliopisto)

Mitä jos taloudesta käytävä keskustelu muuttuu tulevaisuudessa moniäänisemmäksi ja sisältää nuorten esittämiä talouskasvun narratiiveja?

Mitä jos talouskasvu alkaakin regeneratiivisesta työelämästä? (VTT Oy)

Lisätietoja antavat

Eeva Hellström

Johtava asiantuntija, Ennakointi ja koulutus
eeva.hellstrom@sitra.fi, +358 294 618 276

Sari Tuori

Johtava asiantuntija, Ennakointi ja koulutus
sari.tuori@sitra.fi, +358 294 618 241

Hankkeiden kuvaukset

Suomen talouden kasvun tulevaisuus uuden ajan sotataloudessa

- Mitä jos Suomi joutuisi pitkäksi aikaa sotatalouteen?

Perinteisen markkinatalouden rinnalle on nousemassa sotatalouden elementtejä, joissa valtioiden ja liittoutumien varautumiseen ja varusteluun liittyvä suunnitelmallinen toiminta ohjaa yhä enemmän taloudellisia päätöksiä. Tämä kehityssuunta saattaa voimistua tulevaisuudessa, mikäli turvallisuustilanteen heikentyessä Euroopan ja Suomen on käytettävä merkittävästi nykyistä suurempi osa BKT:sta puolustukseen ja varautumiseen.

Selvityksessä analysoidaan sotatalouden aiheuttamia muutoksia talouden rakenteisiin, tunnistetaan näiden muutosten erilaisia kehitysvaihtoehtoja sekä laaditaan vaihtoehtoiset skenaariot sotatalouden etenemisestä ja sen vaikutuksista Suomelle ja Suomessa.

Hankkeen tuloksena muodostetaan jäsennelty kokonaiskuva mahdollisista kehitysvaihtoehdoista sekä tunnistetaan erilaisten kehityskulkujen merkittävimmät vaikutukset Suomen talouteen.

Hankkeen toteuttaa strategiseen ennakointiin sekä skenaario- ja strategiatyöhön erikoistunut konsulttiyhtiö Capful Oy.

Ohjelmoitava kasvu

- Mitä jos talouden digitalisaation mahdollisuudet avautuvat vasta, kun ymmärrämme talouden uudella tavalla?

Selvitys tarkastelee, miten ohjelmoitavan talouden aikakausi muuttaa käsitystämme taloudellisesta kasvusta, arvosta ja koordinaatiosta. Siinä kysytään: mitä jos talouden siirtyminen ohjelmoitavien tietoverkoston varaan tarkoittaa muutosta itse talouden ja sen kasvun ajatuksessa?

Hankkeessa analysoidaan talouden uutta mediaa – sitä, miten taloudesta itsestään on tulossa aktiivinen, ohjelmoitava toimintaympäristö, jossa arvoja ja yhteiskunnallisia suhteita voidaan muotoilla uudelleen. Tämän pohjalta laaditaan viisi skenaariota siitä, mitä kasvu voi tarkoittaa tällaisessa ympäristössä ja esitetään, miten Suomi voi ottaa strategisen etulyöntiaseman nousevissa taloudellisissa verkostoissa.

Tuloksena syntyy selvitys, joka avaa näkymiä uuden talouskasvun aikakaudelle: se rakentaa syvempää ymmärrystä siitä, miten talouden itsensä perustat ovat muuttumassa – ja mitä kasvun mahdollisuuksia nämä muutokset Suomelle avaavat.

Hankkeen toteuttaa ECSA Labs Oy, joka on uuden taloudellisen tilan ja toimijuuden käsitteitä ja järjestelmiä kehittävän Economic Space Agencyn (ECSA) erityinen design-yksikkö.

Kahdeksan miljoonaa suomalaista vuonna 2050?

- Mitä jos Suomessa olisi kahdeksan miljoonaa suomalaista vuonna 2050?

Suomen väestö kasvaa vain maahanmuutosta, jonka nykytasolla väestö kasvaisi noin 6,2 miljoonaan henkilöön vuoteen 2050 mennessä. Hankkeessa pohditaan Suomen ja kuntien talouden kasvun ja kestävyys tulevaisuutta kysymällä: Mitä jos Suomessa olisi kahdeksan miljoonaa suomalaista vuonna 2050? Mitä yhteiskunnallisia rakenteita Suomen pitäisi uudistaa ja mitä seurauksia selvästi suuremmasta asukasluvusta voisi olla? Miltä suomalaisuuden identiteetti voisi kahdeksan miljoonan Suomessa näyttää?

Hankkeessa osallistetaan eri menetelmien avulla sekä asiantuntijoita eri aloilta, maahanmuuttajia että nuoria. Hanke tuottaa ennakointianalyysin, monipuolisen vision ja vaikutusten arvion siitä, miltä kahdeksan miljoonan asukkaan Suomi vuonna 2050 voisi näyttää ja mitä muutoksia sen saavuttaminen vaatisi. Lisäksi hanke tavoittelee yhteiskunnallisen keskustelun herättämistä Suomen positiivisesta tulevaisuudesta.

Hankkeen toteuttaa julkisen sektorin konsultointiin keskittyvä konsulttiyhtiö MDI Public, joka on osa FCG Finnish Consulting Group Oy:ta.

800 vuotta kasvua kaupungissa

- Mitä jos kaupungin kasvun määritelmä muutetaan?

Kaupungit ovat määritelleet pitkään kasvua BKT-indikaattorien kautta. Nykyiset mittarit eivät kuitenkaan ota huomioon hyvinvointia, planetaarisia rajoja ja muita kestävyysnäkökulmia. Hankkeessa selvitetään, miten Turun kaupungin kasvu on muovautunut viimeisen 800 vuoden aikana ja miten se pitäisi suunnata kohti tulevaisuutta.

Hankkeessa tunnistetaan ennakoititietoon pohjautuva muutoksia, joiden pohjalta muodostetaan uusia viitekehyksiä kaupungin kasvulle. Ne muodostavat lähtökohdan tulevaisuuden skenaarioille, joissa tarkastellaan vaihtoehtoja perinteisen kasvukäsityksen ulkopuolella.

Muodostettava uusi kasvun konsepti auttaa ohjaamaan Turun kaupungin kasvua uuden kasvuparadigman mukaisesti. Konsepti tukee Turun kaupungin yhteisvaikuttavaa johtamista ja antaa syötteitä kaupunkistrategian valmisteluun. Turun kaupungin pilotoinnin tulokset on skaalattavissa muiden kaupunkien käyttöön.

Hankkeen toteuttaa Turun kaupunki, joka on Suomen vanhin kaupunki.

Nuorten tulevaisuustarinat talouskeskustelua rikastamassa

- Mitä jos taloudesta käytävä keskustelu muuttuu tulevaisuudessa moniäänisemmäksi ja sisältää nuorten esittämiä talouskasvun narratiiveja?

Talouden tulevaisuuksista käytävä julkinen keskustelu kaipaa moninäkökulmaisuuutta ja erityisesti nuorten osallisuutta. Tässä hankkeessa kerättävän kirjoitelma-aineiston avulla kartoitetaan nuorten opiskelijoiden henkilökohtaisia näkemyksiä vaihtoehtoisista talouskasvun tulevaisuuksista ja talouteen liittyvistä yhteiskunnallisista kysymyksistä, kuten ympäristöstä, hyvinvoinnista, osallisuudesta ja koulutuksesta.

Selvityksen pohjalta rakennetaan vaihtoehtoisia narratiiveja tai tulevaisuuskuvia talouskasvulle ja pohditaan kriittisesti niiden vaikutusta Suomen talouskasvuun sekä millaisia vaihtoehtoja Suomen talouskasvulle avautuu tässä tapauksessa.

Tulevaisuuskuvat tekevät nuorten osallistumisesta talouskeskusteluun konkreettista ja näkyvää, mikä vahvistaa heidän toimijuuttaan talouden tulevaisuuksien rakentamisessa.

Hankkeen toteuttaa Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus, joka on vastuullista ja kestävää tulevaisuutta edistävä monitieteinen tutkimus-, koulutus- ja kehittämisorganisaatio.

Mitä jos talouskasvu alkaakin regeneratiivisesta työelämästä?

Hankkeessa tarkastellaan regeneratiivisen työelämän vaikutuksia Suomen kilpailukykyyn ja talouskasvuun. Tarkasteltava Mitä jos -kysymys kääntää totutun ajattelun suunnan: sen sijaan että työelämää kehitetään palvelemaan talouskasvua, voisiko juuri hyvinvointia ja ekologista kestävyyttä tukeva uudistuva työelämä toimia tulevaisuuden talouskasvun lähtökohtana? Regeneratiivinen työelämä pohjautuu ajatteluun, jossa pyritään parantamaan ihmisten ja ekologisten järjestelmien kykyä ylläpitää elämää edistäviä olosuhteita.

Selvityksessä muodostetaan konkreettinen tulevaisuuskuva siitä, mitä regeneratiivinen työelämä voisi olla ja millainen rooli sillä olisi talouskasvun uudelleenmuotoilussa vuoteen 2035 mennessä. Tulevaisuuskuva arvioidaan talouden ja yhteiskunnan asiantuntijoiden kanssa hyödyntäen ennakointia ja tutkimustietoa. Tämän pohjalta tunnistetaan uudistumisen edellytyksiä, työelämän haasteiden ratkaisualueita sekä uudenlaisen kasvun mahdollisuuksia.

Hankkeen toteuttaa Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, joka edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä sekä kaupallistamista elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa.